

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Wprowadzenie

Author: Zbigniew Hojka, Krzysztof Nowak

Citation style: Hojka Zbigniew, Nowak Krzysztof. (2020). Wprowadzenie.
W: Z. Hojka, K. Nowak (red.), Turystyka historyczna. T. 2 (S. 7-8). Katowice
: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Wprowadzenie

Prezentowana monografia – jako kontynuacja publikacji „Turystyka historyczna”, tom 1, przygotowanej przez pracowników Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i wydanej w 2017 roku przez Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego – stanowi odpowiedź na żywe zainteresowanie aktywną historią wśród rzeszy zawodowych historyków i pasjonatów historii.

Niniejszy tom przeznaczony jest także dla studentów kierunku turystyka historyczna, który zyskuje coraz większą popularność jako przedmiot akademicki. W czasie studiów studenci zdobywają wiedzę i umiejętności przydatne na dynamicznie rozwijającym się rynku aktywnej turystyki. Zapoznają się m.in. z dziejami cywilizacji, Polski, podróżowania, zagadnieniami z zakresu historii sztuki, etnologii, muzealnictwa, geografii turystycznej i fizycznej, obsługi ruchu turystycznego (np. prowadzenie wycieczek, techniki prezentacji i interpretacji zabytków i dzieł sztuki). Pozwala im to na zrozumienie procesów historycznych oraz obcowanie z żywą historią. Artykuły zawarte w tomie mają służyć jako inspiracja i pomoc dla pilotów i przewodników turystycznych, pracowników instytucji kulturalno-oświatowych, animatorów kultury, naukowców, a także osób zainteresowanych poznawaniem oraz badaniem zabytków historycznych i innych atrakcji turystycznych.

Podobnie jak w pierwszym tomie, autorami tekstów są pracownicy naukowci, doktoranci, pracownicy instytucji kulturalnych oraz – co jest godne podkreślenia – absolwenci kierunku turystyka historyczna.

Monografia składa się z czterech działów tematycznych zatytułowanych: *Z dziejów podróżowania i turystyki; Z dziejów ruchu pątniczego; Na współczesnych szlakach historii; Nowe trendy i propozycje.*

W dziale pierwszym Ewa Wała omawia początki turystyki w Karpatach Wschodnich na podstawie przewodników i „Pamiętników Towarzystwa Tatrzańskiego”.

W dziale drugim Vladyslav Rozhkov opisuje dzieje XVI-wiecznego wizerunku Matki Boskiej Latyczowskiej, będącego przedmiotem peregrynacji pątników na Kresach Wschodnich Rzeczypospolitej, głównie z Podola i Wołynia, a w czasach współczesnych z południowo-wschodniej Polski.

Dział trzeci, najbardziej obszerny, zawiera artykuły dotyczące atrakcji turystycznych. Wiesław Kaczanowicz prezentuje rzymską Vindolandę na Wyspach Brytyjskich, a Zbigniew Bereszyński ukazuje turystyczne walory zachowanych budowli obronnych na Górnym Śląsku. Tematyce industrialnej jest poświęcony artykuł Ariela Ciechańskiego i Judyty Kurowskiej-Ciechańskiej o Parowozowni Skierniewice, będącej obiektem zainteresowania miłośników historii kolei żelaznych. Krzysztof Nowak przybliży historię Czerniowiec – niezwykłego miasta nad Prutem, w należącej do Ukrainy Bukowinie północnej. Iwona Fischer, pisząc o trasach turystycznych w Krakowie, proponuje ominąć znane turystom zabytki i podążać śladami słynnych osób, w szczególności szlakiem Ignacego Jana Paderewskiego. Maciej Mieźian odkrywa walory turystyczne i historyczne Nowej Huty – krakowskiej dzielnicy z epoki realnego socjalizmu. Maja Murawska odwiedza cmentarze mennonickie na Żuławach, które w ostatnim czasie cieszą się coraz większym zainteresowaniem turystów. Mariusz Solarz, podejmując tematykę martyrologiczną, prezentuje Fort Skotniki wraz z Centrum Dokumentacji Zsyłek, Wypędzeń i Przesiedleń. Natomiast Adrian Rams omawia założenia stałej plenerowej wystawy muzealnej na terenie byłego obozu w Jaworznie.

Ostatni dział zawiera teksty poświęcone nowym trendom i propozycjom w turystyce. Andrii Matvieiev opisuje jeden z obiektów coraz bardziej modnej turystyki ekstremalnej – Czarnobylską Elektrownię Jądrową, natomiast Justyna Wrońska-Labus analizuje niezwykle istotny problem roli turystyki w nauczaniu historii.

Publikację zamyka sprawozdanie z towarzyszących obchodom 100-lecia niepodległości Polski imprez, które zostały zorganizowane przez współpracującą z IH UŚ placówkę – Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu.

Redaktorzy i autorzy monografii wyrażają nadzieję, że przyczyni się ona do poszerzania wiedzy dotyczącej turystyki historycznej wśród Czytelników i zyska ich uznanie, wpisując się do kanonu literatury specjalistycznej.

*Zbigniew Hojka
Krzysztof Nowak*